

ZWIJG IN ALLE TALEN

GEEN VERKLARINGEN BIJ POLITIE, JUSTITIE EN GEHEIME DIENST!

De titel van dit pamflet is een leus die al bijna zo oud is als de linkse bewegingen zelf.

De 'Linkse Hulp' is van mening dat deze leus, dus het weigeren van een verklaring, de enige gepaste manier is om met een repressief staatsapparaat om te gaan. Dit is geen kwestie van persoonlijke keuze maar duidelijk een kwestie van solidariteit. De Linkse Hulp weigert daarom ook individuen te ondersteunen die zich bewust boven dit principe verheffen. Het gaat hierbij niet om de 'zuivere' leer of om al te principieel gedoe, maar om een solidaire omgang binnen links en om het beschermen van onze mensen en structuren.

Repressie tegen het linkse politieke verzet in Nederland is weer aan het toenemen. Dat uit zich er onder andere in dat actievoerders sneller en voor minder zware 'delicten' gearresteerd worden,

langer in voorarrest blijven zitten, met langere gevangenisstraffen te maken krijgen en hogere boetes opgelegd krijgen.

Met dit pamflet willen wij er aan bijdragen dat 'Zwijg in alle talen, geen verklaringen bij politie, justitie en geheime dienst!' weer een principe binnen de linkse beweging wordt.

GEMEENSCHAPPELIJK REAGEREN, NIET INDIVIDUEEL

Ondanks het verscherpte klimaat is dit principe helaas geen vanzelfsprekendheid meer. Het is zelfs zo ver gekomen dat advocaten hun in detentie zittende cliënten adviseren een verklaring af te leggen.

Maar het weigeren om een verklaring af te leggen heeft ook een politieke dimensie. Repressie heeft als doel mensen bang te maken om in verzet te komen, en dat mensen die verzet plegen in een isolement terecht komen. Getroffen worden enkelen, bedoeld wordt een hele beweging. Een reactie hierop zou in onze ogen dan ook op basis van collectiviteit en solidariteit moeten zijn. Het gaat dus niet alleen maar om het afweren van een aanval op enkelingen, maar om een aanval op een gemeenschappelijke beweging ook gemeenschappelijk af te slaan. Schade beperken voor individuen is zeker nodig, maar het kan voor een politiek denkend en handelend mens niet het hoogste doel zijn. Ook daarom is het belangrijk om advocaten te vinden die deze politieke principes accepteren en bereid zijn hun verdediging hierop in te richten.

WHO IS WHO?

De autoriteiten van de burgerlijke staat zien het als een potentieel gevaar dat mensen zich organiseren om sociale verhoudingen fundamenteel te veranderen.

Ze zullen dus altijd proberen een schets van een verzetsbeweging te maken: Uit wat voor organisaties en groepen bestaat een beweging, welke praktische en theoretische doelen streeft deze na, wat voor mensen zijn daarbinnen actief,

wie kent wie etc.

Bij elke arrestatie wil de politie dus naast het uitoefenen van repressie tegen enkelingen ook informatie vergaren over politieke en persoonlijke verbanden.

Zwijgen tijdens het politieverhoor is een heel effectief middel hiertegen.

'ALLES WAT JE ZEGT, KAN EN ZAL TEGEN JE GEBRUIKT WORDEN'

Ze zeggen het zelf, en voor de verandering is het nog waar ook. Zwijgen is je goed recht, je bent wettelijk op geen enkele manier verplicht ook maar iets te zeggen.

Als je zwijgt lever je je ondervragers minder aanknopingspunten om verdere vragen te stellen. Als je op hun vragen ingaat, kan je in een wirwar van nieuwe vragen belanden waarin het al te gemakkelijk is jezelf tegen te spreken en het overzicht kwijt te raken. Onderschat je ondervragers niet: Mensen verhoren en leugens doorzien is hun werk, en daar zijn ze voor opgeleid. Door niets te zeggen en niet op hun vragen in te gaan geef je hen geen houvast en maak je het moeilijker voor hen om valstrikken te leggen.

ONSCULDIGE VERKLARINGEN BESTAAN NIET

Ook bij een politiek 'delict' is het einddoel van het vervolgingsapparaat het vinden en het veroordelen van een dader of daders. Deze moeten eerst uit een kring van verdachten gefilterd worden. Door over jezelf 'ontlastende' verklaringen af te leggen ('Nee, ik heb dat hek niet vernield') maak je deze kring automatisch kleiner en leid je misschien de aandacht onbewust op een kameraad van je die ook verdacht wordt. Dit

geld trouwens ook voor verklaringen waarmee je denkt alleen maar jezelf te belasten en niemand anders in gevaar te brengen. Als je bijvoorbeeld met z'n drieën een actie doet, wordt opgepakt, en jij verklaart dat je alleen op de uitkijk hebt gestaan, dan zeg je met die uitspraak ook gelijk dat de anderen twee de vernielingen hebben aangericht. Word je verdacht van lidmanschap in een criminele of terroristische organisatie dan is het in ieder geval vrijwel onmogelijk om alleen maar over jezelf te verklaren, jouw verklaring is belastend voor ieder potentieel lid. Als je bijvoorbeeld zegt dat je alleen maar de EHBO deed, dan was er dus een EHBO-groep en dus een taakverdeling. Iemand die met jou samen wordt opgepakt is door deze verklaring dus deel van een georganiseerde groep.

POLITIEKE VERKLARINGEN HOREN NIET THUIS IN EEN VERHOORKAMER

Je hoeft jezelf en je acties tegenover de politie niet te verantwoorden. Hun werk is het om je zover te krijgen een verklaring af te leggen waarmee jij en anderen eventueel vervolgd kunnen worden, en niet om een moreel oordeel over jouw politieke ideologie te geven. Doen ze dit toch, dan is het om je te provoceren en meer informatie van je los te peuteren, en zeker niet omdat ze persoonlijk interesse in een politieke discussie met jou hebben. Het is erg verraderlijk en ongepast om jezelf in zo'n situatie door je emoties te laten leiden. Misschien bent je woedend, of bang voor de hoge straf die boven je hoofd hangt. Misschien doen ze voortdurend provocerende politieke uitspraken.

En voor dat je het weet ben je je mening of je actie aan het verdedigen en hebben ze je op de plek waar ze je willen: In een hoek gedrukt, in de verdediging. En ook in dit geval geldt dat de informatie die je ze tijdens de discussie geeft tegen jou en anderen gebruikt wordt.

Na maximaal drie dagen (plus eventueel 15 uur) zul je worden voorgeleid aan een rechter-commissaris. Deze toetst onder andere of de door een Officier van Justitie aangevraagde verlenging van detentie rechtmatig is. Omdat de rechter-commissaris besluit of je in bewaring genomen wordt of op vrije voeten komt, is het erg verleidelijk om medewerking aan het verhoor te verle-

nen. Maar let op: de rechter-commissaris is geen echte rechter, maar werkt voor justitie! Het verslag van dit verhoor wordt rechtstreeks aan je strafdossier toegevoegd, en verdwijnt zeker niet in de prullenbak. De rechter-commissaris is onderdeel van hetzelfde repressie-apparaat als de agenten die je eerder verhoorden, en dus gelden ook hier dezelfde redenen om niets te zeggen.

Als je van plan bent een politieke verklaring af te leggen (wat dus iets heel anders is dan ingaan op de concrete 'verdenkingen' tegen je) kan je dat beter in een rechtszaal tijdens je proces doen. Dat is een openbaar podium, waarbij ook vrienden, sympathisanten en eventueel pers aanwezig zullen zijn.

DE MOEILIJKE STILTE

Niets zeggen kan moeilijker zijn dan het lijkt. Je bent ten slotte gevangen en afgesloten van je gewone wereld en je vrienden. Je bent aan een repressie-apparaat uitgeleverd dat het verdere verloop van je dag en nacht bepaalt, je lot lijkt volkomen in hun handen.

Je verkeert in onzekerheid: Wat voor bewijzen hebben ze tegen mij? Ga ik de gevangenis in? Wat voor straf gaan ze me hiervoor geven? Wat weten ze verder nog van mij?

Misschien maak je jezelf zorgen: Zijn er meer van mijn vrienden/kameraden gearresteerd? Hoe zou het met hen gaan? Lukt het ze ook om te zwijgen tijdens het verhoor? Wat als mijn ouders erachter komen dat ik hier zit? Raak ik nu mijn baan kwijt als ik morgen nog steeds in die cel zit? Gooien ze me van school af?

Misschien verwijt je jezelf een aantal dingen, zoals: We hebben de actie slecht voorbereid; Ik had die huiszoeking al lang moeten zien aan komen; Hoe kon ik zo klunzig zijn?

Dit soort emoties en onzekerheden zijn een perfecte voedingsbodem voor je verhoorders. Ze zijn zich van hun macht en jouw onzekerheid maar al te bewust en gaan daar ook absoluut misbruik van maken. Als je emotioneel al aangeslagen bent ben je gevoeliger voor bijvoorbeeld harde opmerkingen en kritiek, het maakt het ze makkelijker om je te bre-

FIGHT BACK

Een aantal van bovengenoemde onzekerheden kan je van te voren al uitschakelen: Besef dat je als politieke actievoerder in de gevangenis kan belanden voor je daden, dat verzet geen spel is. Neem een aantal praktische maatregelen:

Zorg ervoor dat je vrienden/huisgenoten/kameraden weten wat ze moeten doen in het geval dat je gearresteerd wordt. Moeten ze je ouders inlichten of juist niet, je werk bellen, wat wil je dat ze gaan vertellen? Slik je medicijnen en moeten die langs gebracht worden? Moet iemand voor de kat zorgen?

Verder is het beter dat je alleen bij acties meedoet waar je volledig achter staat.

Dat geldt zowel voor de actievorm als ook voor het politieke doeleinde van de actie. Je moet de actie voor jezelf kunnen verantwoorden en ook de eventuele consequenties van de actie kunnen dragen. Denk hier dus over na voordat je aan een actie gaat meedoen. Een gemotiveerde actievoerder is moeilijker te breken.

Voel je nooit verplicht aan bepaalde acties mee te doen als je bang bent, of niet zeker bent dat je de consequenties aankan. Je maakt dan sneller fouten, en bent ook makkelijker te manipuleren bij verhoor. Met pseudo-stoer gedrag is niemand gebaat. Kies een taak waarbij je je zeker en sterk voelt. Alle taken zijn belangrijk, laat niemand je iets anders wijsmaken!

Natuurlijk valt niet altijd te voorkomen dat er bij een actie, demonstratie of wat dan ook dingen gebeuren waar jij niet achter staat. Maar bedenk ook dan: een politieke ruzie hoor je uit te vechten binnen de beweging, en zeker niet via de politie. Je verhoorders zullen altijd pro-

beren politieke meningsverschillen uit te buiten. Ze zullen ermee dreigen dat je gepakt gaat worden voor dingen waar je niet achter staat. Of juist vriendelijk zijn, zeggen dat ze jouw acties wel begrijpen en waarderen maar dat jij het toch zeker ook niet eens bent met die ondoordachte en radicale groep rad-draaiers die het ook voor jou verpesten. Hou je in, en zeg niets. Boos worden op andere activisten, een stevige discussie beginnen, nooit meer met iemand samenwerken of zelfs maar in een demonstratie lopen, het kan allemaal als je het niet met andere activisten eens bent. Maar doe dit altijd als je weer vrij bent. Onze politieke geschillen vechten we zelf wel uit, dat doen we niet bij de politie!

Praat met je vrienden en kameraden over gevangenis en repressie, lees en bediscussieer samen dit pamflet, informeer jezelf over je rechten in de bak.

De boven genoemde angsten en zorgen mogen dan wel emotioneel begrijpelijk zijn in zo'n situatie, maar op dat moment schiet je er helemaal niets mee op. Ze verzwakken je toch al vervelende positie alleen maar. Probeer dus om rustig en zelfverzekerd te blijven en deze emoties aan de kant te schuiven, hoe moeilijk dat ook klinkt. Wees overtuigd van je eigen gelijk en het feit dat je aan de goede kant staat. Geloof in je acties. Put uit je politieke ideologie, wees trots op jezelf, niet iedereen heeft de moed om tegen sociale en politieke misstanden in verzet te komen. Wees je ervan bewust dat je niet alleen staat.

OOG IN OOG

Ze hebben allerlei manieren om je te verhoren. Deze manieren en de duur van het verhoor hangen van verschillende factoren af, zoals de aard en omvang van het 'misdrijf' waar je van verdacht wordt, maar ook van het opleidingsniveau van je verhoorders en ten slotte van je eigen opstelling tijdens het verhoor.

Ze kunnen een heel directe methode van verhoor toepassen, zoals het continu afvuren van vragen. Of veel minder direct, door je eerst in een gesprek te verstrikken wat niets met jou of het 'misdrijf' waar je van verdacht wordt te maken heeft, alleen maar om je dan

later weer in die richting te sturen. Ook kunnen ze met je gevoelens spelen door vaak van toon en manier van verhoor te wisselen. Eerst begrip tonen en dan weer dreigen en schreeuwen. Zo hopen ze dat je emotioneel in de war raakt en begint te praten.

Nog een keer: Onderschat je verhoorders niet en praat niet met ze, over niets. Hun doel is 'waarheidsvinding' en het verzamelen van informatie. Dat doel druist tegen je fundamenteel recht om te zwijgen in.

Wat ze je ook vertellen en adviseren tijdens het verhoor: Ga er vanuit dat het in je nadeel is en geloof ze niet, ga er niet op in. In hun ogen is er een 'misdrijf' gepleegd waar uiteindelijk iemand voor op moet draaien. En jij hoort tot de kring van verdachten.

De laatste tijd worden er nieuwe drukmiddelen toegepast door politie en justitie. Vaak krijg je eerst een zogenaamde 'piketadvocaat' toegewezen. Deze advocaten zijn over het algemeen helemaal niet politiek ingesteld, en zullen je vaak aanraden zoveel mogelijk mee te werken aan het verhoor. Ga hier niet op in, eis dat je je eigen advocaat te spreken krijgt.

Ook wordt er meer en meer mee gedreigd iedereen, of ze nu overduidelijk Nederlands staatsburger zijn of niet, in vreemdelingendetentie te stoppen als ze niet meewerken. Blijf rustig, laat je ook nu niet intimideren. Eis ook hier het zien van je eigen advocaat, en neem geen adviezen aan van een piketadvocaat.

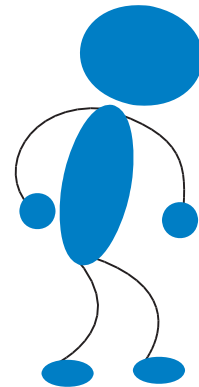
MANIEREN VAN ZWIJGEN

Probeer zo ondoorzichtig als mogelijk te zijn. Straal zelfvertrouwen uit, door bijvoorbeeld rechtop te zitten met je handen zichtbaar op tafel. Vermijd hun blikken niet en kijk ze recht in hun ogen. Of negeer ze juist door in een hoek van de kamer te staren. Schilder een fictief schilderij op een van de muren. Denk aan iets anders en laat hun opmerkingen en vragen niet tot je doordringen. Door helemaal niets te zeggen bescherm je ook je medearrestanten die de Nederlandse taal niet machtig zijn en kan je ze op die manier misschien uit vreemdelingendetentie houden. Er zijn vele manieren, probeer zelf uit wat voor

jou het beste werkt. Belangrijk is dat je niet met ze praat en ze dat op de een of andere manier duidelijk maakt.

WE GAAN NOG NIET NAAR HUIS...

Het is een mythe dat je eerder vrijgelaten wordt als je een verklaring aflegt. Verhoorders die dat beweren gebruiken weer een truc om je tot praten te bewegen, want het ligt helemaal niet in hun macht om dit te beslissen. Hoe meer jij praat, hoe meer aanknopingspunten je hen geeft om meer vragen te stellen.

Je hebt het recht om je naam en identiteit volledig te verzwijgen ('NN te blijven'), ook na de invoering van de identificatieplicht. Net als voor de invoering zullen ze dan meer hun best doen om te achterhalen wie jij bent, door foto's en vingerafdrukken te nemen. Wat in sommige gevallen een extra overtreding kan zijn, is het niet voldoen aan de toonplicht voordat je gearresteerd bent. De gevolgen hiervan zijn echter wel te overzien, in het geval dat ze uiteindelijk toch nog achter je identiteit komen kan je een boete van 50 euro krijgen. Er is echter ook hier geen enkele garantie dat je eerder naar huis mag als je je naam zegt. Het is dus aan te raden dat je NN blijft als dat kan. Door je identiteit te verzwijgen maak je het je verhoorders moeilijker een plaatje van jou en je achtergrond te maken en een dossier op te bouwen.

Het verzwijgen van je identiteit kan andere gevolgen hebben als je niet de Nederlandse nationaliteit hebt. Dat is een behoorlijk ingewikkeld verhaal, wat heel erg afhangt van je persoonlijke omstandigheden, en ook van de aard van het 'misdrijf' waarvoor je opgepakt bent. Ben je burger van een EU-land of niet, heb je een verblijfsvergunning, een

toeristenvisum, ben je helemaal illegaal? Wat kan er gebeuren als je uitgezet wordt? We kunnen in dit pamflet helaas niet op alle situaties ingaan. In de meeste gevallen is het veel beter om je identiteit te verzorgen, maar in sommige gevallen kan het beter zijn wel je naam af te geven. Probeer hier zelf een duidelijk beeld van te krijgen, eventueel met behulp van advocaten, vluchtelingensteungroepen en dergelijke. Je kunt ook via de website www.linksehulp.nl uitgebreidere informatie zoeken.

Ook als je, om wat voor redenen dan ook, wel je naam afgegeven hebt (of als justitie daar zelf al achter is gekomen) blijft het van het grootste belang verder geen enkele medewerking te verlenen. Denk dus nooit "ze hebben mijn naam al, nu kan ik de rest ook wel vertellen".

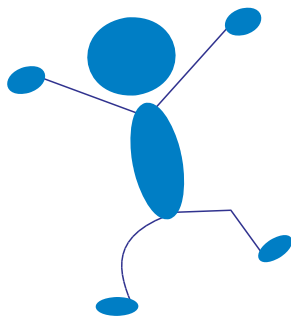
De tijd van je voorarrest wordt bepaald door de aard van het 'misdrijf' waarvan je verdacht wordt, en door het politieke belang dat de staat erbij heeft om je te straffen.

De snelste en meest veilige manier (voor jezelf en de beweging waar je onderdeel van bent) om vrij te komen is door te zwijgen en geen verklaring af te leggen.

HOME, SWEET HOME

Ze zijn klaar met je en je bent net weer op vrije voeten en het liefst zou je gelijk bij al je vrienden op bezoek gaan en de kroeg in duiken. Maar het verhaal is nog niet afgelopen. Probeer een schriftelijk gedachteprotocol (een soort uitgebreid verslag) te maken van de tijd dat je vastzat. Stel dat niet uit, doe het als je gedachten en herinneringen nog vers

zijn. Begin bij het begin:

Hoe werd je behandeld bij de arrestatie? Ben je in verzekering gesteld? Bewaar het bewijs hiervan dat je van de (hulp)officier van justitie kreeg. Hoe werd je in je cel behandeld? Kreeg je de medicijnen en medische behandeling die je nodig had? En besteed vooral speciaal aandacht aan het verhoor: Hoe vaak ben je verhoord? Hoeveel agenten waren aanwezig tijdens het verhoor? Hebben ze gezegd voor welk onderdeel van justitie ze werken? Kon je een bepaalde manier van verhoren herkennen, zoals hierboven genoemd? Ben je onder druk gezet? Hebben ze andere personen genoemd? Lieten ze je foto's zien? Wat voor vragen hebben ze je precies gesteld?

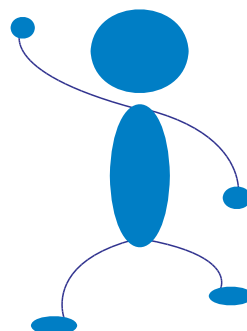
Probeer zo goed mogelijk om jezelf alles te herinneren en schrijf het dan ook gelijk op. Ga met dit protocol naar de arrestantengroep of een anti-repressiegroep zoals de Linkse Hulp. Met die informatie maak je het makkelijker om een inschatting van de strategie van justitie te maken, bijvoorbeeld of de kans groot is dat er binnenkort nog meer arrestaties gaan vallen in bepaalde hoeken. Ook kan de informatie samen met de informatie van anderen in een zwartboek gebundeld worden, als daar

behoefte aan is.

TOCH GEPRAAAT?

Ondanks alle goede voornemens is het je niet gelukt om structureel te zwijgen tijdens het verhoor. Misschien hebben ze je zere punt en grootste zwakte weten te achterhalen en je brak. Misschien dacht je hen te slim af te zijn en heb je je mond voorbij gepraat. Om welke reden dan ook, het is nu de tijd je vrienden en kameraden hierover in te lichten. Dat kan moeilijk voor je zijn, misschien komen gevoelens van schuld in je op, dat je een verklikker bent, dat je de goede zaak verraden hebt.

Een ongemakkelijke situatie is het zeker, maar het is beter dat je zelf zo snel mogelijk met de feiten komt in plaats van dat anderen er via-via achter moeten komen dat je verklaard hebt. Je zult zeker negatieve reacties krijgen, maar door eerlijk te zijn en precies weer te geven wat je op welke vraag geantwoord hebt valt de eventuele schade te beperken. Door je gedrag te verzwijgen maak je de situatie voor jou en andere betrokkenen alleen maar erger.

SAMEN STAAN WE STERK...

MEER INFORMATIE:

Stichting Linkse Hulp
Postbus 15727
1001 NE Amsterdam
Email: info@linksehulp.nl
Site: <http://www.linksehulp.nl>
Girorekening: 4780529

Buro Jansen & Janssen
Postbus 10591
1001 EN Amsterdam
Email: info@burojansen.nl
Site: <http://www.burojansen.nl>
Tel. 020 6123202

Stichting
Arrestantensteungroep Amsterdam
Eerste Schinkelstraat 14
1075 TX Amsterdam
Email: arrestantengroep@squat.net
Site: <http://www.arrestantengroep.org>
Tel.: 06-42413496 of 020-6790712